

ONDRUSKA

**Ruuskanen-Ruuska sukuseuran
sukuviesti 34
maaliskuu 2018**

Sukuseuramme tunnus on rauhoitettu riihipetäjä, joka kasvaa Siilinjärven Kuuslahdessa Rannan Asikkalan pellolla.

Lehtemme on saanut nimensä sukunimemme lähtökohtana olevasta nimestä Andreas, jonka toinen muoto on Ondrei, Ondruska. Tästä muotoutuivat vähitellen Ruska, Druska ja Ruskain sekä vuosisatojen aikana Ruuskanen ja Ruuska.

Ondruska 34, maaliskuu 2018

Lyhyesti	2
Puheenjohtajan kynästä	3
Sukukokouskutsu	4
Toimintakertomus 2016-2017	6
Tase	8
Tuloslaskelma	9
Toimintasuunnitelma 2019-2020	10
Siilinjärven Saarikylän koululaisten kotimatka 25.11.1937, Kaisa Miettinen	12
Oppilaitosyhteistyö Viroon, osa I, Seppo Ruuskanen	15

Lehtitoimikunta: Raija Peltola [raijahpeltola\(at\)gmail.com](mailto:raijahpeltola(at)gmail.com), Markku Ruuskanen [markkuj.ruuskanen\(at\)kolumbus.fi](mailto:markkuj.ruuskanen(at)kolumbus.fi) ja Marita Nygrén [marita.nygren\(at\)gmail.com](mailto:marita.nygren(at)gmail.com)

Ondruskaan osoitetut jutut osoitteeseen: [marita.nygren\(at\)gmail.com](mailto:marita.nygren(at)gmail.com)

Kaikenlaiset tarinat, piirustukset, kuvat ja muistelot lehden lukijoilta, myös siltä nuorimmalta sukupolvelta, ovat tervetulleita lehdessä julkaistavaksi. Mikäli et halua, että juttu julkaistaan kotisivujen nettiversiossa, ilmoita asiasta Marita Nygrénille [marita.nygren\(at\)gmail.com](mailto:marita.nygren(at)gmail.com) artikkelin poistamiseksi.

Jäsenasiat ja osoitteenmuutokset: [vpruuskanen\(at\)outlook.com](mailto:vpruuskanen(at)outlook.com)

Lyhyesti

Kansikuva: www.ortodoksinenkirkkomuseo.fi

Ondruska -lehti haluaa toivottaa lukijansa tervetulleeksi Kuopion sukukokoukseen. Kokouskutsu ja kokousaineisto ovatkin tämän maaliskuun numeron pääasiallinen sisältö.

Muistanette myös syksyn numerossa julkistetun jäsenhankintakampanjan: ”**Tuo yksi uusi jäsen sukuseuraan, saat maksuttoman osallistumisen Kuopion sukukokoukseen**”

Tällä hetkellä sähköisessä muodossa olevan lehden on pyytänyt kolme jäsentämme. Huolimatta siitä, että sähköinen Ondruska ilmestyy tällä hetkellä vain pdf-muodossa, toivoo hallitus kustannussäästöjen vuoksi useampia sähköisen lehden tilaajia. Jos sinulle

jatkossa riittää sähköpostiin tuleva versio, ilmoita siitä sähköpostiosoitteeseen Veli-Pekka Ruuskaselle [vpruuskanen\(at\)outlook.com](mailto:vpruuskanen(at)outlook.com). Samoin jos tiedät sähköpostiosoitteesi muuttuneen viimeisen kymmenen vuoden aikana, ilmoitathan siitäkin Veli-Pekalle.

Kiitokset Kaisa Miettiselle ja Seppo Ruuskaselle Ondruskaan toimittamista jutuista!

Sukulehtemme Ondruska kaipaa tekijöitä! Jos tunnet pienintäkään mielenkiintoa lehden tekemistä kohtaan (taitto, toimitus, juttujen kirjoittaminen ...), ole kiltti ja ota yhteyttä Markku Ruuskaseen [markkuj.ruuskanen\(at\)kolumbus.fi](mailto:markkuj.ruuskanen(at)kolumbus.fi) tai Marita Nygreniin [marita.nygren\(at\)gmail.com](mailto:marita.nygren(at)gmail.com)

Ainakin täällä etelässä varsin lyhyeksi jäävän lumitalvikauden jälkeen kevät alkaa taas koittaa. Pääsimme kuitenkin Nurmijärvelläkin hiihtämään helmikuun ajan, mutta entisaikoihin verrattuna hiihtokausi jää tälläkin kertaa lyhyeksi. Keski- ja Pohjois-Suomessa lunta on kyllä riittänyt normaalia enemmänkin.

Hallituksemme kokoontui maaliskuun alkupuolella ja käsittelyssä oli kesän sukukokousasioita. Tapahtumapaikaksi valikoitui Kuopio edellisen sukukokouksen risteilyllä pidetyssä kyselyssä. Hotelli Iso-Valkeinen on remontoitu ja toimii kokouspaikkana varsin hyvin. Kokouksen jälkeen on kahdessa ryhmässä tehtävä tutustumiskierros ortodoksimuseo Riisaan sekä Savon pääkaupungin nähtävyyksiin Puijolla ja kaupungin keskustassa olevan mualiman navan eli torin näkymiin. Alennusta osallistumismaksuun voi saada 10 euroa, jos on käytössä museokortti ja muistaa ilmoittaa sen numeron ilmoittautumisen yhteydessä. Osallistujat voivat päästä ilmaiseksikin, jos ilmoittavat uuden jäsenen sukuseuraan ja jäsenmaksu maksetaan kesäkuun puoliväliin mennessä.

Kävimme kahdessa hallituksen kokouksessa laajaa ja monivivahteista keskustelua Ondruskasukulehden julkaisutiheydestä. Lehden painatus ja postikulut ovat nousseet jatkuvasti ja yhden lehden lähettäminen jäsenille maksaa seuralle yli 700 euroa. Tarjouksia lehden painatuksesta oli

pyydetty eikä vielä ole löydetty nykyistä edullisempaa painotaloa. Postikuluihin emme voi vaikuttaa muulla tavoin kuin siten, että jäsenet nykyistä enemmän tilaisivat lehden vain sähköisessä muodossa luettavakseen. Sähköisen julkaisun nykyaikaistamistakin hallitus tutkii tämän vuoden aikana.

Toimintasuunnitelmaan päätimme ottaa Ruuskan sukuhaaroja koskevan sukukirjan kolmannen osan uuden painoksen tekemisen. Nykyisessä Ruuskien kirjassa on vähän yli tuhat sukutaulua ja ensimmäisen painoksen jälkeen uusia sukutietoja on saatu saman verran lisää erityisesti Pihtiputaan, Kiuruveden, Liperin ja myös muiden sukuhaarojen osalta. Uusi painos olisi tarkoitus julkaista vuonna 2020 pidettävässä sukukokouksessa. Elossa olevien henkilöiden sukutietojen päivitys on jo puolessa välissä ja saadaan valmiiksi tämän vuoden aikana.

Tässä lehdessä on hallituksemme jäsenen Sepon matkakertomuksen ensimmäinen osa tällä kertaa Viron suunnalta. Seppo on taas saanut luettavaksemme todella mielenkiintoista tarinaa Viron historian käännekohdista, joita hän itse on saanut olla todistamassa.

Sukukokouskutsun lopussa on ohjeet majoitusvarauksen tekemisestä 10.7. mennessä. Tapaamme Kuopiossa elokuussa!

Markku Ruuskanen

RUUSKANEN-RUUSKA SUKUSEURA RY

KOKOUSKUTSU SUKUSEURAN KOKOUKSEEN

Aika ja paikka Hotelli Iso-Valkeinen, Majaniementie 2, Kuopio
11.08.2018 klo 11.00 alkaen ilmoittautuminen ja lounas
klo 13.00 sukkokous

Kokouksessa käsiteltävät asiat:

- 1. Sukukokouksen avaus klo 13.00**
- 2. Sukukokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- 3. Kokouksen puheenjohtajan, sihteerin ja kahden pöytäkirjantarkastajan valinta sekä kahden ääntenlaskijan valinta**
- 4. Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen**
- 5. Seuran tilinpäätöksen, vuosikertomuksen ja toiminnantarkastajien lausunnon esittely edellisen sukkokouksen jälkeiseltä ajalta**
- 6. Tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapaudesta päättäminen**
- 7. Toimintasuunnitelman vahvistaminen seuraavalle sukkokousta seuraaville kahdelle vuodelle, jäsenmaksuista päättäminen seuraaville kahdelle vuodelle ja talousarviosta päättäminen seuraaville kahdelle tilikaudelle**
- 8. Hallituksen jäsenmäärästä päättäminen**
- 9. Hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten valinta**
Aiemmat jäsenet Markku Ruuskanen (pj.), Outi Rytönen (varapj), Reino Ruuskanen, Seppo Ruuskanen, Jorma Ruuska, Annukka Ruuskanen, Marjatta Vesterinen (siht), Veli-Pekka Ruuskanen, Juha-Pekka Ruuskanen
- 10. Kahden toiminnantarkastajan ja kahden varatoiminnantarkastajan valinta kahdelle seuraavalle tilikaudelle**
Aiemmat toiminnantarkastajat Jukka Immonen ja Olli-Mikko Ruuskanen sekä varatoiminnantarkastaja Antti Ruuskanen (Heinola)
- 11. Todetaan myönnettyjen stipendien saajat ja huomionosoitukset.**
- 12. Hauskaa sukuohjelmaa livenä tai videolta, imitaattori Vesa Ruuska**
- 13. Muut asiat ja tiedotusasiat**
- 14. Seuraavan sukkokouksen aika ja paikka**
- 15. Kokouksen päättäminen ja kokouskahvit**

Oheisohjelma

Kokouksen jälkeen siirrytään bussikuljetuksella Ortodoksimuseoon Riisaan ja Puijon torniin. Bussikuljetus tehdään kahdessa ryhmässä, joista toinen suuntaan Riisaan ja toinen Puijolle. Käyntien jälkeen ryhmät vaihtavat paikkaa ja kummankin ryhmän bussi kulkee Kuopion torin kautta. Bussikuljetukset palaavat hotellille.

Osallistumismaksut ovat yhdeltä **aikuiselta 50 euroa** ja osallistujan ollessa 5-15 vuotias osallistumismaksu on 25 €. Alle 5-vuotiaat saavat osallistua ilmaiseksi.

Osallistumismaksu sisältää kokousohjelman lisäksi ruokailun ravintolan noutopöydästä ennen sukkokokouksen alkua ja kokouskahvit sekä yllä mainitut käynnit ja kuljetukset.

Jos ilmoittautujalla on museokortti ja hän ilmoittaa kortin numeron sukkokokoukseen ilmoittautuessaan, osallistumismaksu **museokortin omistajalta on 40 €** ja lapsilta 15 €.

Jos sukuseuran jäsen ilmoittaa uuden jäsenen sukuseuraan ja uuden jäsenen jäsenmaksu maksetaan 15.6.2018 mennessä, tässä tapauksessa uuden jäsenen ilmoittaja pääsee **osallistumaan sukkokokouksen ilmaiseksi**.

Ilmoittautuminen

Sukkokokoukseen voitte ilmoittautua mieluiten sähköpostilla osoitteeseen: markkuj.ruuskanen@kolumbus.fi. tai postitse osoitteella Ruuskanen-Ruuska sukuseura ry, Vaaratie 4, 05200 Rajamäki. Puhelinnumero (mielellään iltaisin) 050-5729534.

Ilmoittautumiset on tehtävä **viimeistään toukokuun loppuun mennessä**. Ilmoittautuneille lähetetään pankkisiirrot joko sähköpostilla tai kirjeitse.

RUUSKANEN-RUUSKA sukuseura ry:n hallitus

Majoitusvaraus

Hotelli Isovalkeinen tarjoaa majoitusta 11.-12.8 ja tarvittaessa 10.8. hintaan 105 euroa/huone/vrk kahden hengen huoneessa ja 85 euroa/huone/vrk yhden hengen huoneessa. Perhehuoneen hinta on 120 euroa/huone/vrk (1-2 lasta retkipedillä).

Majoitus on varattava meille varatusta kiintiöstä 10.7. mennessä. Hotellin ilmoituksen mukaan muut huoneet on jo myyty.

Varausta voi tehdä p. 017- 539 6501 ja varaus on tehtävä suoraan hotellista.

Kuva: Finlandiahotels.fi

Ruuskanen-Ruuska sukuseura ry

Toimintakertomus 1.1.2016 - 31.12.2017

Toimintakautena Ruuskanen-Ruuska sukuseuran hallitukseen kuuluivat Rantasalmen suukokoukseen 30.7.2016 saakka puheenjohtajana Asko Ruuskanen, varapuheenjohtajana Outi Rytönen ja jäsenenä sukututkimuksen ja sihteerin asioita hoitanut Markku Ruuskanen, Seppo Ruuskanen, Reino Ruuskanen, Annukka Ruuskanen, Marita Nygrén, Raija Peltola ja Jorma Ruuska. Rantasalmen suukokouksessa omasta aloitteestaan hallituksen tehtävistä poistuneiden Asko Ruuskasen, Marita Nygrénin ja Raija Peltolan tilalle suukokous valitsi Marjatta Vesterisen, Veli-Pekka Ruuskasen ja Juha-Pekka Ruuskasen. Muutoin entiset valittiin hallitukseen uudelleen. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Markku Ruuskanen. Hallituksessa ovat edustettuina Rantasalmen, Nilsin ja Maaningan sukuhaarat Ruuskasten puolelta sekä Kaukolan, Viitasaaren ja Kiuruveden haarat Ruuskien puolelta. Valinnoissa on ollut tavoitteena eri sukuhaarojen tasapuolinen edustus. Sihteerin asioita on hoitanut Marjatta Vesterinen ja rahastonhoitajana on toiminut Markku Ruuskanen. Kokouksen päätöksinä toiminnantarkastajiksi vuosille 2016-17 valittiin Jukka Immonen ja Olli-Mikko Ruuskanen, varalle Antti Ruuskanen Heinolasta. Yhdistyksen kirjanpitoa on hoitanut Tilitoimisto Pöysti.

Kymmenvuotisjuhlakokous pidettiin Rantasalmella 30.7.2016 Lomakeskus Järvisydämessä. Kokoukseen ennakkoon ilmoittautui 120 osallistujaa. Paikalla olijojen kokonaisuudessa voitaneen pitää hyvänä. Kokous alkoi ruokailulla, kahvit tarjottiin kokoustauolla. Suukokouksessa jaettiin stipendejä Marjatta Vesteriselle sukututkimuksesta ja opintoihin Joonas Ruuskaselle. Ansiomerkkejä saivat Sukuseurojen Keskusliitolta Asko Ruuskanen, Markku Ruuskanen, Reino Ruuskanen, Seppo Ruuskanen ja Jorma Ruuska kultaiset ansiomerkit, Outi Rytönen ja Marita Nygrén hopeiset ansiomerkit sekä Raija Peltola pronssisen ansiomerkin. Heikki Ruuskaselle toimitettavaksi luovutettiin sukuseuran standaari. Kokousohjelmana kuultiin Marjatta Vesterisen esitys Kiuruveden Ruuskien sukuhaarasta sekä Maija Ruuskasen musiikkiesitys.

Iltaohjelmana osanottajille oli Haukivedellä Linnansaaren kansallispuistossa kahden tunnin risteily. Risteilylle kauniissa kesäisessä illassa osallistui muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta kokousväki kokonaisuudessaan. Risteilyn lomassa juotiin kahvit suolaisen suuhunpantavan kera. Kokouksessa sukuseuran tuotteiden myynti, kuten kirjojen, pinssien, standardien ja viirien kauppa kävi suhteellisen mukavasti, ja tuottoja saatiin myynneistä yhteensä 1111 euroa. Suukokousta seuraavana päivänä sukuseuran jäseniä osallistui jumalanpalvelukseen Rantasalmen kirkossa ja sukuseura laski seppelleen sankarihautojen muistokivelle.

Ondruska-sukulehden toimituskuntaan ovat kuuluneet Markku Ruuskanen, Marita Nygrén, Raija Peltola ja Veli-Pekka Ruuskanen (huhtikuuhun 2017 saakka). Lehti ilmestyy kolme kertaa vuodessa. Veli-Pekka Ruuskasen vastuulla ovat lisäksi olleet jäsenasiat ja Juha-Pekka Ruuskasen vastuulla kotisivut sekä Facebook-sivu. Kotisivut löytyvät osoitteesta www.ondruska.fi. Jäsenmaksuksi vuosille 2016 ja 2017 kokous päätti 20 euroa.

Suukokous antoi valitulle hallitukselle erilaisia tehtäviä. Toimikauden aikana Kiuruveden sukuhaarasta Tauno Ruuskasta ja Impilahden sukuhaarasta Osmo Ruuskasesta on saatu DNA-tutkimustulokset, joka vahvistaa näkemystä Viitasaaren ja Kiuruveden Ruuskien sekä

Pohjois-Savon ja Impilahden Ruuskasten yhteydestä. Aiemmin tutkittuja sukuhaaroja ovat Rantasalmen Ruuskasten ja Kaukolan Ruuskien sukuhaarat, joiden yhteys ensin mainittuihin sukuhaaroihin on todettu DNA-tutkimuksessa olevan kaukaisempaa perua.

Keväällä 2017 hallitus jakoi opintojen rahoitukseen stipendejä Suvi-Maria Knuutille, Elina Ruuskalle ja Vuokko Ruuskaselle.

Keihäänheittäjä ja sukuseuran kunniajäsen Antti Ruuskasen kutsusta sukuseuran hallitus järjesti liikuntatapahtuman Savonlinnassa Tanhuvaaran Urheiluopistolla 15.7.2017. Tapahtumaan osallistui 72 innokasta kaikenikäistä liikkujaa. Tapahtumaan kuului viidessä ryhmässä suoritettuja leikkimielisiä liikuntasuorituksia. Yksi ryhmistä oli suunnattu nuoremmille osallistujille, joita oli paikalla ilahduttavan runsaasti. Aikuisten ohjelmassa olivat tarkkuuspelit, frisbeegolf, minigolf ja kahvakuula. Nuorten ohjelmassa oli mm. seinäkiipeilyä ja polkuautoajelua. Iltapäivällä kuulumme Antin ja hänen valmentajansa Jarmo Hirvosen esityksen keihäänheiton valmentumisesta sekä Antin uran kehityksestä. Ohjelmaan kuului kaksi ruokailua ja yöpyjät järjestivät iltaohjelmaa nuotiolla.

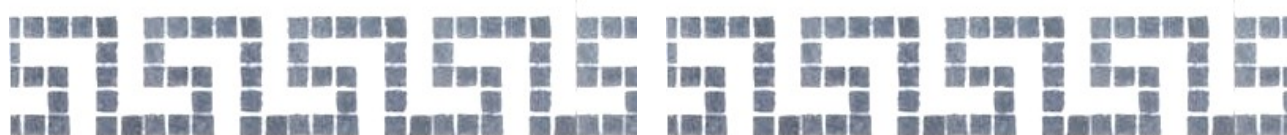
Sukuseuran jäsenmäärä vuoden 2016 lopussa oli 274 jäsentä ja vuoden 2017 lopussa 281 jäsentä.

Sukuseuran jäsenmaksutuotot vuodelta 2016 olivat 5.385 euroa ja vuodelta 2017 jäsenmaksuja kertyi 5.145 euroa. Myyntituloja kertyi 2.458 € vuodelta 2016 ja 733 € vuodelta 2017. Varsinaisen toiminnan kulut vuodelta 2016 olivat yhteensä 6.351,79 euroa ja vuodelta 2017 yhteensä 7.744,13 euroa. Vuoden 2016 alijäämä oli 2.684,69 euroa ja vuoden 2017 osalta 1.773,93. Vuoden 2016 alijäämä aiheutui seuran kustantamasta 10-vuotisjuhlaristeilystä ja vuoden 2017 alijäämään puolestaan vaikutti hallituksen käynnistämä Ruuskan sukuhaarojen sukutietojen päivityshanke.

Taseen loppusumma vuoden 2016 lopussa oli 6.213,67 euroa ja vuoden 2017 lopussa 4.439,74 euroa. Pankkitilin saldo vuoden 2016 lopussa oli 6.213,67 euroa ja vuoden 2017 lopussa 4.439,74 euroa. Tuotot ja kulut ilmenevät tuloslaskelmasta ja pankkitilin saldo taseesta.

Helsingissä 12.3.2018

Sukuseuran hallitus

Rahayksikkö EURO 31.12.2017 31.12.2016

V A S T A A V A A

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Rahat ja pankkisaamiset		
1910 Nordea FI20 1280 3500 0415 72	4 439,74	6 213,67
Rahat ja pankkisaamiset yht.	<u>4 439,74</u>	<u>6 213,67</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	4 439,74	6 213,67
 VASTAAVAA YHTEENSÄ	 4 439,74	 6 213,67

Rahayksikkö EURO 31.12.2017 31.12.2016

V A S T A T T A V A A

OMA PÄÄOMA

Toimintapääoma (ed. tilik. yli-/alijäämä)

2251 Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	6 213,67	8 898,36
Yhteensä	6 213,67	8 898,36

Tilikauden ylijäämä/alijäämä

2375 Tilikauden alijäämä	0,00	-2 684,69
Yhteensä	0,00	-2 684,69

Kirjanpidon tulos	-1 773,93	0,00
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	<u>4 439,74</u>	<u>6 213,67</u>

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	0,00	0,00
-------------------------------	------	------

VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 439,74	6 213,67
-----------------------------	----------	----------

	1.1.2017	1.1.2016
Rahayksikkö EURO	- 31.12.2017	- 31.12.2016
VARSINAINEN TOIMINTA		
Toiminnanala A		
Tuotot		
3000 Sukujuhlatuotot	2 951,00	4 760,00
3002 Viirit	85,00	85,00
3003 Standaarit	80,00	200,00
3004 Sukukirjat	448,90	1 471,00
3005 Paidat	120,00	620,00
3006 Pinssit	0,00	12,00
3007 Mukit	0,00	70,00
Tuotot yhteensä	3 684,90	7 218,00
Kulut		
Muut kulut		
3070 Sukujuhlien kulut	-2 770,00	-7 643,25
3077 Sukuseuratuotteiden kulut	-89,70	-1 292,65
Yhteensä	-2 859,70	-8 935,90
Kulut yhteensä	-2 859,70	-8 935,90
Toiminnanalan kate	825,20	-1 717,90
Varsinaisen toiminnan yhteistuotot ja -kulut		
Kulut		
Muut kulut		
39703 Matka- ja kokouskulut	-577,80	-322,00
39740 Lehdet ja kirjallisuus	-45,00	-200,00
39744 Tietoliikennekulut	-67,80	-67,80
39745 Yhdistyksen pienkalusto	-152,80	-203,90
39746 Sukututkimus	-205,00	-468,50
39747 DNA-tutkimus	-271,41	-258,74
39806 Jäsenmaksut	-190,00	-190,00
39808 Hallinnon postikulut	-398,00	-300,00
39809 Maksuliikennekulut	-20,00	0,00
39816 Ansiomitalit ja stipendit	-1 230,50	-1 860,00
39817 Hallinnon painatustyöt	-1 820,70	-93,01
39818 Jäsenlehden kulut	-2 765,12	-2 387,84
Yhteensä	-7 744,13	-6 351,79
Kulut yhteensä	-7 744,13	-6 351,79
Yhteisten erien kate	-7 744,13	-6 351,79
Tuotto-/kulujäämä	-6 918,93	-8 069,69
Varainhankinta		
Tuotot		
4000 Jäsenmaksut	5 145,00	5 385,00
Tuotot yhteensä	5 145,00	5 385,00
Varainhankinnan kate	5 145,00	5 385,00
Tuotto-/kulujäämä	-1 773,93	-2 684,69
Tuotto-/kulujäämä	-1 773,93	-2 684,69
Tilikauden tulos	-1 773,93	-2 684,69
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 773,93	-2 684,69

Ruuskanen-Ruuska sukuseura ry

Toimintasuunnitelma 2019 - 2020

Ondruska-lehden julkaiseminen

Lehti on todettu hyväksi kanavaksi tietojen ja tiedottamisen suhteen. Lehdessä toivotaan toimikunnan kirjoitusten lisäksi jäseniltä omia kirjoituksia, valokuvia, muisteluksia ja ihan tavallisia kertomuksia jne. Lehtitoimikunta toivoo vinkkejä jäsenistöltä lehden sisällön kehittämiseen.

Nettisivut

Nettisivujen kautta tulee sähköpostia hallituksen jäsenille suku-, lehti-, kirja-, yms. asioista. Lehden jokainen numero on kotisivulta saatavissa sähköisessä muodossa luettavaksi. Samoin lehden voi tilata sähköisenä omaan sähköpostiinsa. Sähköinen lehti vähentää osaltaan myös lehden painatus- ja jakelukustannuksia.

Jäsenmaksujen kerääminen

Jäsenmaksut kerätään vuoden alkuneljänneksellä jäsenille lähetetyllä jäsenmaksupankkisiirrolla. Jäsenmäärä on jokaisena vuotena ollut hienoisessa kasvussa, joten tavoitteena on, että vuoden 2020 lopussa jäsenmäärä lähestyisi 300 jäsentä.

Sukutietojen kerääminen

Sukutietojen kerääminen jatkuu aikaisempien vuosien tapaan. Uusia sukutietoja on saatu viime vuosina paljon Ruuskan sukuhaarojen osalta. Tietoja on aktiivisesti päivitetty lähettämällä Ruuskan sukuharoihin kuuluville uusille henkilöille sukutiedot tarkastettaviksi. Sukutietoja voi päivittää lähettämällä tiedot Markku Ruuskaselle, sähköposti: markkuj.ruuskanen(at)kolumbus.fi tai postitse os. Vaaratie 4, 05200 Rajamäki.

Ruuskan sukukirjan uusi painos

Kun Ruuskan sukuhaarojen tiedot saadaan päivitettyksi syksyn 2018 aikana, on aika julkaista sukukirjasarjan kolmannen osan uusi painos kesän 2020 sukukokouksessa. Kirjoja markkinoidaan Ondruska-lehden ja nettisivujen sekä sähköpostin kautta tietojaan päivittäneille. Jäsenistön toivotaan hoitavan markkinointia myös oman lähisuvun tapaamisissa ja keskusteluissa. Hallitus valtuutetaan päättämään sukukirjan kolmannen osan uuden painoksen tekemisestä sekä tarvittaessa ensimmäisen osan uudesta painoksesta ennakkotilausten perusteella.

Vaakunan käyttö

Vaakuna toimii suvun ja sukuseuran tunnuksena eri yhteyksissä. Esimerkkeinä ovat standaari, viiri ja paita ja pinssi. Postimerkin tilaaminen tapahtuu netistä postin sivun kautta. Ohjeet tilauksiin löytyvät kotisivulta.

Huomioimiset

Huomioimissääntöjen mukaisesti muistetaan henkilöitä ja yhteisöjä eri tilanteissa.

Apurahat

Apurahojen jakamista jatketaan vuosittain toimikautena edelleen.

Jäsenyydet

Seura on jäsenenä Sukuseurojen Keskusliitossa. Keskusliitto julkaisee kirjoja ja lehteä sekä laatinut sukutietojen julkaisemista koskevat käytäntösäännöt yhdessä muiden sukuyhteisöjen kanssa.

Sukutapahtuma 2019

Tanhuvaaran tapahtuma sai toiminnasta kiinnostuneet liikkeelle. Kesällä 2019 tavoitteena on järjestää jollekin hallituksen tarkemmin päättämälle suvun kanta-alueelle tutustumiskäynti

bussikuljetuksena. Tapahtumaa valmistelemaan hallitus asettaa toimikunnan, johon kuuluu 3-4 jäsentä, joista ainakin yksi on hallituksen jäsen.

Seuraava sukukokous 2020

Hallitus ryhtyy valmistelemaan seuraavaa sukukokousta sukukokouksen antamien ohjeiden mukaisesti paikan ja tehtävien suhteen. Edellisessä sukukokouksessa tehdyn kyselyn perusteella eniten kannatusta sukukokouksen paikaksi Kuopion seudun jälkeen sai Tampereen seutu.

TALOUSARVIO

Tulot	Vuosi 2018	Vuosi 2019
Jäsenmaksut (2018) 280 x 20 € <i>(pl. ainaisjäsenmaksuja maksaneet)</i>	5.100 €	
jäsenmaksut v. 2019 290 x 20 € <i>(pl. ainaisjäsenmaksut)</i>		5.500 €
Myyntitulot sukukirja	300 €	300 €
Muut tulot (standaarit ym.)	200 €	200 €
Sukukokouksen osallistumismaksut	4.400 €	
Sukutapahtuma 2019 osallistumismaksut		2.500 €
Yhteensä	10.000 €	8.500 €
Menot		
Jäsenmaksut ja muut hall. kulut	1.000 €	1.100 €
Lehden julkaiseminen (3 lehteä)	2.300 €	2.400 €
Pankkikulut	100 €	100 €
Hallituksen kulut	300 €	300 €
Kirjanpitokulut	500 €	500 €
Sukuselvityskulut	500 €	400 €
Stipendien jako	500 €	500 €
Sukukirjan kulut	400 €	700 €
Sukukokouksen kulut	4.400 €	
Sukutapahtuman kulut		2.500 €
Yhteensä	10.000 €	8.500 €

Siilinjärven Saarikylän koululaisten kotimatka 25.11.1937

joka päättyi kahdeksan lapsen hukkumiseen

Koulun loputtua oli harjoiteltu joulujuhlaa varten ohjelmaa ja joku kävi vajaan kilometrin päässä olevassa kaupassa kotiasioilla.

Kun kaikki 12 lasta oli koossa, lähdettiin koulun rannasta samassa veneessä ylittämään Kuuslahden järveä. Myrskysi kovasti. Suunnistettiin vastarannalla olevaa Kuikkaniementä kohti, reilun puolen kilometrin matka vähän kuin vastatuuleen menen. Etelätuuli räiskytti vettä veneeseen ja lasten päälle. Niemen suojassa käännettiin vene myötätuuleen ja suunnistettiin kaislikkoa myötäillen rannan tuntumassa Kyllösen rantaan. Nyt oli ensimmäinen järvi ylitetty onnellisesti, vaikka oli jo pimeä.

Kyllösen rannasta alkoi reilun 2,5 km:n maataival kinttupolkuineen. Haapaniemen talosta joku kävi kysymässä kelloa ja se oli silloin 17. Taivallettiin laivarantaan menevää tietä. Nykyisen Ahosen tienhaarassa erkanivat Liljan tytöt Maija ja Sisko kotipolulle, joka kulki läheltä heidän uutta rakenteilla olevaa kotiaan. Siellä oli uunin muuraus menossa. Maija ja Sisko jatkoivat matkaa Kustinniemeen.

Siellä oli äidin äiti Kusti Ruuskasen emäntänä. Liljan perhe asui siellä rakennusajan. Äiti oli

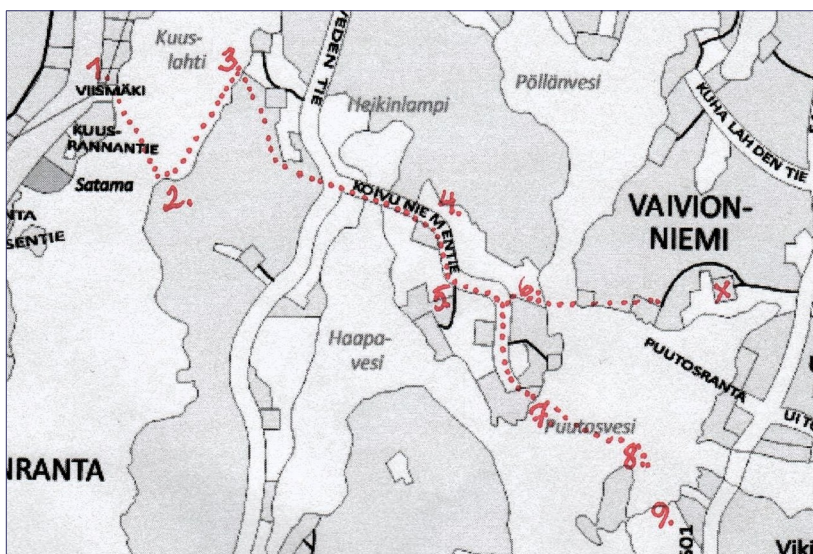
lämmittänyt saunan muurareita varten.

Sinne saunan lämpöön vei äiti tytöt ja riisui siellä märät vaatteet. Käski olla niin kauan, että tulee lämmin olo.

Tähän asti on tämä koulumatka Maija Liljan, nyk. Toivaisen kertomaa. Hän täytti elokuussa 2017 90 vuotta ja on kaikilta toiminnoiltaan hyvässä kunnossa. Muita näistä 12 koululaisesta ei ole enää elossa.

Kun Liljan tytöt erkanivat, kulkivat nämä kymmenen lasta laivarantatietä n. 300 metriä. Puutelahden Kyllösen tytöt jatkoivat laivarantaan ja ylittivät kapean salmen soutaen ja olivat taas kotimantereen puolella.

Erottuaan Kyllösen tytöistä läksivät nämä kahdeksan lasta Haapaniemen päähän siihen rantaan, jossa saaren puolen asukkaat pitivät veneitään. Ottivat pienemmän veneen, lie ajateltu että on kevyempi soutaa. Sillä suunnistivat Tervasaaren tyynemmän puoleiseen päähän. Aamusella oli tultu suuremmalla veneellä ja kenties se olisi nytkin ollut turvallisempi soutaa. Tuuli etelästä kovasti, se sai voiman pitkällä järven selällä, joka suoraan menee lentokentälle. Tässä ylityksessä oli ehkä enemmän vastatuulta. Varmaan tuli vettä veneeseen ja ehkä voimatkin soutajilta loppuivat. Oli kuitenkin päästy jo reilusti yli puolen kilometrin matka - ehkä vene kaatui. Lapset eivät kylmissään, kylmässä vedessä jaksaneet vastatuuleen ponnistella uiden. Siihen päättyi heidän koulumatkansa.

- Kulkureitti
- 1. Koulu
- 2. Kuikkaniemi
- 3. Kyllösen ranta
- 4. Haapaniemen talo
- 5. Ahosen tienhaara
- 6. Laivarantaan
- x Puutelahden talo
- 7. Veneranta
- 8. Hukkuminen
- 9. Vikinsaari Räsänen

Kotona jo huolestuttiin ja lähdettiin tiedustelemaan

Vikinsaaren isäntä Niilo Räsänen läksi apurinsa kanssa Kustinniemeen. Näki Liljan työtöt kotona. Heti aavisti onnettomuudesta.

Eemeli Kuosmanen ja Hannes Pitkänen taas lähtivät soustaen Puutelahauteen. Siellä oli isäntä tullut myllystä, oli pihamaalla ja arvasi, millä asialla miehet olivat. Kun kuuli ettei koululaiset ole tulleet kotiin, vastasi heilauttaen kättään voimakkaasti, että meidän työtöt on kotona, mutta teidän lapset ne on tuolla järven pohjassa. Tämän minulle kertoi Kuosmanen itse, kun olin eräänä sunnuntai-iltana 1970-luvun alussa Kuosmanen pariskunnan luona iltaa viettämässä ja käytiin näitä tapahtumia läpi.

Heti seuraavana aamuna aloitettiin etsinnät

Löydettiin saaren rannasta se kumollaan oleva vene. Lapsia ruvettiin naaraamaan milloin milläkin miesvahvuudella. Hyvä oli vaikka joku tuli päiväksi pitemmältä matkalta, apu oli tarpeen. Räsänen talossa, jonne oli noin puolen kilometrin matka, oli naarausporukalle ruokaa tarjolla. Maanantaihin mennessä saatiin jo kuusi uhria pois ja hiljalleen toisia. Naarausten perusteella arveltiin olleen enää rantaan matkaa n. 150 m. Jotkut ajautuivat tuulen mukana vähän kauemmas ja kahta tyttöä etsittiin vähän enemmän. Oli kiire kun järvinen alkoi jäätyä.

Siunaus ja haudaus

Siunaus oli Siilinjärven kirkossa 14.12.1937. Vikinsaaren Räsänen talosta lähti kuusin koristeltu kahdeksan hevosen ryhmä, kussakin valkoinen arkku, nyt jo jäätä myöten kohti kirkonkylää - omaiset ja kyläläiset saattajina. Siunauksen jälkeen opettaja piti puheen ja lapset lauloivat kuorossa. Lapset on haudattu Viinamäen hautausmaalle keskeiselle paikalle muistopaaden kahden puolen. Seurakunta hoitaa haudat kesällä.

Onnettomuudessa menehtyivät sisarukset Jaakko Räsänen 12 ja Maija Liisa Räsänen 10, sisarukset Maire Kuosmanen 10 ja Mikko Kuosma-

nen (Manne Mikael) Kuosmanen 9, veljekset Kusti Leskinen 11 ja Kalle Leskinen 10, Hilja Pitkänen 11 ja Hilja Ruotsalainen 13. Lasten kodit olivat Vikinsaarella, Ruuskansalossa ja Uitonniemessä.

Puutelahden muistomerkki. Kuva: Matti Juusela

Tämä onnettomuus järkytti koko Suomea. Siitä uutisoitiin suuremmissakin lehdissä aivan silloista Itä - Karjalaa myöten. Myös siunaus lähetettiin radiossa kaikilla kanavilla. Pentti Kekäläinen oli Nilsin Halunan koulussa ja kertoi, että opettaja ja oppilaat kävelivät Kinahmiin, ehkä Heinäaahon kuuntelemaan siunaustilaisuutta. Leppävirran Paukarlahdessa oli vietetty hiljainen hetki lasten muistolle koulupäivän alkaessa. Tämän taas kertoi Irja Martikainen, joka oli silloin koulussa toisella luokalla. Ei arvannut Irja silloin, että tulee kulkemaan juuri sen hukkumispaikan yli kesäisin, ollessaan tarkastuskarjakkona Kuuslahden ympäristössä 1950-luvun alkupuolella. Silloinen Uiton talon isäntä Erkki Hämäläinen kyyditessään Irjaa tavaroineen moottoriveneellä Ruuskansalon Pekkariseen mainitsi tästä onnettomuudesta. Kyläkirjassamme on kuva Irjasta, nyk. Dunder ja hän kertoo siellä työstään. Hän on elossa edelleen, soittelemme silloin tällöin.

80 v. -muistotilaisuus 25.11.2017 klo 14

Siilinjärven hautausmaalle oli kokoontunut lasten sisaruksia, sukulaisia, Saarikylän koulun pitkäaikainen opettaja Eila Ruuskanen vanhim-

man tyttärensä ja tämän miehen kanssa sekä koulun entisiä oppilaita ja asiasta kiinnostuneita lasten muistoa kunnioittamaan. Siilinjärvisen puheenjohtaja Matti Juusela piti alkupuheen ja laski muistomerkillä sepeleen ja sytytettiin kynttilät jokaiselle lapselle erikseen. Kirkkohera Seppo Laitanen piti muistopuheen. Lopuksi veisattiin virsi 493. Iltapäivä alkoi hämärtyä kotimatalle.

Puutelahden muistotilaisuus 25.11.2017. Kuva: Siilinjärven seurakunta

Ennen tuota tilaisuutta, päivällä olin Pentti Asikaisen kanssa oppaana radiotoimittaja Karhuselle. Käytiin vastarannalla, missä se onnettomuus tapahtui. Nyt päivä oli tyyni ja pilvinen, satoi räntää, joka jäi veden päälle kellumaan. Tapahtumasta oli radiossa suora kooste, kun Kuhmon Ruuskasilla ja opettaja Eilalla oli ollut radio auki. Kuhmolaiset olivat heti yhdistäneet tämän lähetyksen siihen kyläkirjassamme kerrottuun lasten hukkumisonnettomuuteen.

Toinen koululaisvenekunta souti nykyisen Yaran vastarannalta Pajuharjun niemeen ja siitä noin puoli kilometriä kävellen koululle. Siinä olivat kaikki mantereen puolelta. Setäni kolme poikaa kävivät kokonaan koulunsa Kuuslahdessa. Siinä veneessä oli melkein kaikki poikia ja eri ikäisiä. Edelleen kulkivat omin avuin, vaikka oli pidempi veden ylitys. Siinä oli useamman kodin lapsia Saarikylän koulu aloitti toimintansa syksyllä 1939 setäni talossa Rantalassa. Sodan alkaessa sitä pidettiin vaihtelevalla aikataululla yksi-opettajaisena ja 1944 syyskaudella oli Vikin-

saassa Räsäsen talossa yläluokat ja Rantalassa alaluokat. Eila Mertanen Kuopiosta tuli ylioppilaana 1947 syksyllä vuodeksi alakoulun opettajaksi Rantalaan. Meni sen vuoden jälkeen opettajan pätevyyydet hankkimaan. Taas oli opettajan paikka kylällä haettavana. Eila tuli ja jäi. Hänet vihittiin Rantalalan talon vanhimman pojan Toivo Ruuskasen kanssa 1951. Välillä Eila oli Vikinsaassa opettajana. Koulutalo paloi ja Rantalassa ruvettiin pitämään koulua kaksi-opettajaisena.

Koulu lakkautettiin Saarikylällä ja Eila-opettaja meni 1966 syksyllä Kuuslahden koulun opettajaksi ja oli siellä eläkeikään saakka. Tiet oli jo silloin Vaivionniemelle ja Haapaveden seutuville, joten koulukyyti järjestettiin kunnan puolesta autoilla. Tätä ennen oli soudettava suurella veneellä järvien sulana ollessa. Minäkin kävin Vikinsaassa viisi vuotta koulua.

Kuuslahden koulussa Eilan lisäksi oli Eila ja Tapio Mönkkönen opettajina. Eila kertoi heidän aikana olleen koulussa hukkumispäivän aamuna vuosittain tapana pitää muistohetki lasten kunnioittamiseksi.

Kolme lasta sukuakin olivat

Leskisen pojat ovat sukua taulusta 1288 Eeva Kristiina Ruuskasesta, hän on syntynyt Vaivionniemellä. Leskisen poikien isä kuoli kun äiti odotti nuorempaa poikaa. Hänet ristittiin isän kaimaksi, Kustiksi. Vanhempi Kalle on ukin kaima. Leskiset asuivat poikien syntyessä Murtolahdessa. Jossain vaiheessa perhe sai Uitonniemen tilan, kenties Eeva Kristiinan perintömaata. Siinä onnettomuudessa meni leskiäidin ainokaiset.

Hilja Pitkäsän äiti Hanna Airaksinen on taulussa 1641 Eveliina Ruuskasen tytär.

Nämä taulut ovat 2010 ilmestyneestä sukukirjasta.

Kaisa Miettinen

*Vaivionniemen Ruuskasten sukuhaara
sukutaulu 1386 (1.painos) ja 1446 (2.painos)*

Keräilin vanhoja työaikaisia muistiinpanoja pois heitettäväksi. Kelpo kasa vahakansivihkoja ja kalentereja 47 työvuoden aikana on kertynytkin. (Olen sitä vuosikertaa, että ruutupaperivihko ja kynä olivat tärkeimmät muistiinpanovälineet päivittäisten tapahtumien taltioinnissa). Näistä vihoista löytyy jos jonkinlaista tarinaa. Osa sellaista, jota ei voi julkaista. Mutta myös monia asiakokonaisuuksia, joista olisi tarinan aiheeksi. Näistä yksi tapahtumasarja on sen verran poikkeuksellinen, itse asiakokonaisuutena, mutta ennen kaikkea siksi, minkälaisen tapahtumien piiriin se minut lopulta vei, että ajattelin kertoa sen Ondruskan lukijoille.

Tarina alkaa siitä kun keväällä vuonna 1989 pohdimme silloisen esimieheni kanssa työvoimatoimiston esittämää kysymystä: olisimmeko kiinnostuneita ottamaan virolaisia opiskelijoita työharjoitteluun tehtaallemme? Toimin tuolloin eräässä lahtelaisessa konsernissa henkilöstöpäällikkönä. Totesimme, että olemme kiinnostuneita, ja esimies totesi, että hoida homma. Tässä vaiheessa on syytä muistuttaa, että supervalta nimeltä Neuvostoliitto oli tuolloin vielä voimissaan ja Viro oli tiukasti osa tätä suurvaltiota.

Motiivit yhteistyölle

Asia oli lähtenyt Suomen puolella liikkeelle työvoimatoimiston kontakteista Viroon. Ymmärsin, että Virossa taas haluttiin opiskelijoita Suomeen oppimaan uudempia työmenetelmiä koska, niin kuin myöhemmin siellä käydessä oli todettavissa, heillä oli hieman vanhanaikaisemmat menetelmät käytössä kuin meillä Suomessa. Suomen päässä motiivina tässäkin asiassa eittämättä oli halu auttaa, kuten silloin niin monessa muussakin suomalaisten toiminnassa Viron suuntaan oli. Toki Suomen puolella oli myös itsekkäitä syitä tällaiselle harjoittelija yhteistyölle. Tämä johtui siitä, että silloin Suomessa useilla aloilla puhuttiin työvoimapulasta. Niin oli myös edustamassani yrityksessä. Henkilöstöihmisenä oli ikävää kun jokaisessa viikkopalaverissa oli esillä lista työpisteistä, mistä puuttui tekijä. Yhteistyöstä toivottiin myös tähän apua.

Asia lähti etenemään ja kohta totesin olevani osa suomalaista delegaatiota Tallinnassa. Palaveria pidimme Viru hotellia vastapäätä Narvamaantien toisella puolella tuohon aikaan olleen puukorttelin erään rakennuksen neuvotteluhuoneessa. Neuvottelukumppaneiden esiteltiin olevan Viron opetusministeriöstä. Muistan selvästi ryhmän johtajana toimineen vanhemman herrasmiehen Endel Laanveen, jonka vahvana tavoitteena oli saada Virolaisia opiskelijoita Suomeen näkemään ja oppimaan miten siellä toimitaan ja sitten tuomaan näitä oppeja Viroon. Yhteistyön ehdoista sovittiin ja edustamani yhtiön yhteistyö oppilaitokseksi tuli Kutsekeskkool 17 Tartosta. Kerrottiin, että koulu on tekninen koulu, josta valmistuu ammattilaisia metallialan erilaisiin ammatteihin. Sitä hieman pahoiteltiin, että Tarttoon on Tallinnasta paljon matkaa ja kulkuyhteydetkin ovat vähän heikot. Palaveri viranomaisten kanssa päättyi ja todettiin, että jatko hoidetaan suoraan yritysten ja oppilaitosten kesken.

Vladimir Sokman

Niin siirryin Viru hotelliin odottamaan. Ei mennyt kuin hetki, kun oveen koputettiin. Avasin ja huoneeseen astui sympaattisen oloinen nuorehko herrasmies, joka välittömään tyyliin esitteli itsensä Kutsekeskkool 17:sta rehtoriksi ja nimekseen Vladimir Sokman. Kaveri oli kaikkienensa niin reippaan ja urheilullisen näköinen, että rupesin välittömästi vetämään mahaani sisään. Olin iloisesti yllätynyt, sillä odotin hieman toisenoloista venäläistä pönäkkää virkamiestä. Minulle oli kerrottu, että Suomen kielellä pärjää ja, että tarvittaessa on tulkki käytettävissä. Vladimir kertoi, että osaa Suomea sen mitä Tartossa on Suomen TV-lähetyksiä seurata oppinut. Eli omasta mielestään ei oikein mitään. Ensikeskusteluissamme olikin hieman vaikeuksia toistemme ymmärtämisessä. Asia

korjaantui tapaamistemme myötä ja kaikki ne kymmenet keskustelut, joita myöhemmin olemme keskenämme käyneet, on käyty suomeksi, eikä tulkkia ole tarvittu. Kiitos tästä kuuluu Vladimirille, sillä hän osoittautui kielimieheksi, vaikka hän kohteliaasti on myöhemmin väittänytkin, että minä olen opettanut hänelle Suomen kielen.

Tällä tapaamisella totesimme, että yhteistyön edellytykset ovat olemassa ja että seuraavan kerran tapaamme Tartossa.

Ensimmäinen vierailu Tartossa

Näin tapahtui. Matkustimme 16.08.1989 Viroon kolmen päivän vierailulle, mukanani oli konepajamme käyttöpäällikkö Pentti Ylönen ja pääluottamusmies Pertti Timonen. Tallinnassa Vladimir oli kahden henkilöauton kanssa vastassa. Mukana hänellä oli tulkki ja ammattiyhdistyksen/puolueen edustaja, jotka sittemmin tällä matkalla seurasivat ja olivat paikalla aina kun olimme niin sanotusti ohjelman mukaisesti tekemisissä keskenämme. Niin matkustin ensimmäisen kerran Tallinnasta Tarttoon tämän noin 170 kilometrin matkan. Jännityksellä odotimme, mitä tuleman piti. Vaikka kyseessä oli yksi maan pääteistä, tiellä ei ollut ruuhkaa. Maasto oli pääasiassa tasaista peltoa, siellä täällä metsäsaarekkeita. Suomalaisen silmin ei kovin hyvin hoidettuja kumpikaan. Pellot näyttivät olevan kovin luonnonvaraisia ja kasvavan kaikkea muuta kuin viljaa ja metsät kaipaavan kovasti raivaussahaa. Maaseutu näytti myös kovin hiljaiselta, eikä maatalouskoneita näkynyt, vaikka oli se aika vuodesta, milloin elonkorjuu pitäisi olla parhaimmillaan. Myös rakennukset näyttivät harmailta ja vaatimattomilta. Puolimatkassa pysähdyimme Tuulimyllykahvilassa, joka taisi olla tällä taipaleella ainoa laatuaan.

Saavuimme Tarttoon. Kaupunki vaikutti pienemmältä ja ennen kaikkea hiljaisemmalta kuin sen olin kuvitellut olevan. Ei ollut ruuhkaa. Rakennukset näyttivät vanhoilta, harmailta ja jollain lailla huolenpitoa vailla olevilta. Näin olivat myös omakotitalot keskikaupungin ulkopuolella. Rakennusten kunnossapidon puutteen kyllä ymmärsi, kun kuuli selvityksen siitä, minkälaisia toimenpiteitä tarvitaan, että voi ostaa esimerkiksi sementtisäkin betoniportaiden korjausta varten. Täytyi olla tosi innostunut remonttimies tai välttämätön remontti, jotta sen byrokratian kanssa rupesi sementtisäkkiä tai muutakaan vastaavaa tilailemaan. Tätä oli vaikea

ymmärtää, kun Heinolassa olin tottunut siihen, että tarvittaessa menee vain Juurikkalaan ja kertoo, mitä sillä kertaa tarvitsee ja kuinka paljon. Tarton kaupunki oli hiljainen, väkeä ja autoja liikkui vähän. Tähän varmasti oli osaltaan vaikutusta myös sillä, että kaupungin neuvostotyyliset kerrostalot, joissa asusti pääosa noin 100 000 tarttolaista, sijaitsivat kaupunkikeskuksesta katsoen kaupunkia halkovan Emajoen toisella puolella. Toomemägi kirkonraunioineen, yliopistorakennukset ja ennen kaikkea vanha keskusta Raatihuoneen torin ympärillä antoivat kuitenkin kuvan vanhasta eittämättä aikanaan mahtavasta ja merkittävästä kaupunkikeskuksesta. Tarton kaupungin tieverkkoa tarkastellessa ihmetystä hieman herätti Emajoen yli rakennettu silta. Se ei nimittäin johtanut minnekään. Silta oli tehty, mutta sillalle tai sieltä pois johtavaa tietä ei. Kokonaisuudesta oli pääteltävissä, että suunnitelmataloudessakin voi käydä virheitä.

Tallinna oli toki jo tuohon maailman aikaan suomalaisille tuttu, sen sijaan Tartto oli tuntematon kaupunki. Tiedettiin kyllä, että Tartto on vanha yliopistokaupunki, mutta eipä paljon muuta. Tämä johtui tietysti siitä, että Neuvostoliiton aikana Tartto oli ulkomaalaisilta suljettua aluetta. Ei myöskään tarttolaisilla ollut juurikaan mahdollisuuksia tutustua ulkomaalasiin, varsinkaan länsimaista tuleviin. Tämä tuli esille muun muassa kun meitä haastateltiin Tartossa paikallisradioon. Meille nimittäin kerrottiin, että olemme ensimmäinen länsimainen delegaatio Tartossa ja erityisesti siksi kiinnostavia. Ilmeisesti tässä tarkoitettiin muita kuin valtiovallan virallisia delegaatioita. Meidät kyllä huomioitiin muutenkin. Yhtenä iltana isäntämme veivät meidät Ruutikellariin, Tarton ykkösravintolaan. Ravintolassa meille oli varattu oma korokkeella oleva aitio, ravintolaväelle myös kerrottiin keitä olemme. Erikoisasemamme takasi hyvät tilat liikkumiselle muuten tupaten täydessä ravintolasalissa. WC-tiloihinkin pääsi jonon ohi, oli muuten tosi neuvostoaikainen kokemus. Meihin osoitettiin myös selvää kiinnostusta muiden ravintolavieraiden taholta, myös keskusteluyhteyttä koetettiin innokkaasti ottaa. Ruutikellari on edelleen olemassa, mutta ei aivan samanlaisena kuin silloin.

Tartossa ei tuohon aikaan ollut hotelleja. Meidät majoitettiin suurehkoon omakotitaloon rakennettuun matkustajakotimaiseen majoitukseen. Se oli kaikin puolin siisti ja asiallinen paikka. Ilmeisesti aivan äskettäin rakennettu, poikkesi nimittäin rakennusten vallitsevasta yleisilmeestä. Hieman jäi harmittamaan se, että kiireellisestä aikataulusta johtuen emme oikein ennättäneet tutustua majoituspaikkamme

muuhun tarjontaan. Isäntäväkeä se tuntui harmittavan vielä enemmän, sillä he olisivat kovasti halunneet pitää meille illanistujaiset majatalon takka-huoneessa ja tietysti myös esitellä myytävänä olevia tuotteitaan.

Esittelykierrros

Kutsekeskkool 17 sijaitsee Tarton keskustasta katsoen Emajoen toisella puolella osoitteessa Pöllu 11. Oppilaitos, rakennukset, luokka- ja työtilat olivat vuosia nähneitä, mutta asiallisia. Paikat olivat myös siistejä ja järjestyksessä. Rehtorin huone lippuineen ja neuvottelutiloineen teki vaikutuksen. Palaveri pidettiin. Sovittiin, että koululta tulee 10 oppilaan ryhmä kuudeksi kuukaudeksi työharjoitteluun Nastolan konepajalle. Koulu oli jo harjoitteluun tulevat oppilaat valinnut ja he tulivat mukaan palaveriin. Esitimme yhtiön ja kerroimme asumis-, perehdytys yms. järjestelyistä sekä sen, että oppilaille maksetaan palkkaa Suomen TES:n mukaan. Näistä sopimusehdoista pojat tuntuivat olevan kovasti tyytyväisiä.

Harjoitteluyhteistyösopimus

Käynti Otepäässä

Tällä ensimmäisellä Tarton matkalla poikkesimme myös Otepäässä. Otepää oli jo silloin Viron talviurheilun keskuspaikka, mutta nykyisenlaisesta

hiihtokeskuksesta tai maailmancupin osakilpailuista ei ollut tietoaakaan. Juuri muuta ei ollut kuin tiukkaan tammimetsään raivattu ura, joka oli asvaltoitu. Talvella urassa oli ladut ja kesäaikana ura palveli rullasuksilla harjoittelevia. Ajoimme autolla radan läpi. Oli jyrkkiä ylä- ja alamäkiä sekä äkkimutkia. Vaativuutta lisäsi se, että rata oli todella kapea, eikä radan pintakaan näyttänyt olevan kaikilta osin kovin tasainen. Oli vaativa rata jopa Ladalle, saatikka rullasuksille. Rata kurvaili pitkin tammimetsää niin, että se sivuutti aivan vierestä Otepäässä asuvan entisten suurhiihtäjien Pavel ja Alevtina Koltsinin kodin. Alueella oli myös pieni hyppyrimäki. Vladimirin kertoman mukaan suomalainen nuorten hiihtoryhmä oli tullut Otepäähän kesäleirille, mutta keskeyttänyt leirinsä, kun ryhmä piti rataa liian vaarallisena rullasuksille. Ymmärsin kyllä ratakierroksemme jälkeen tätä päätöstä.

Otepään vierailulla nähtiin myös virolaisille merkittävä muistokohde ”Kekkonen sauna”. Presidenttimme Urho Kekkonen teki vuonna 1964 vierailun Viroon. Tällä matkalla hän kävi myös Tartossa ja piti kuuluisan puheensa Tarton yliopistossa 12.03.1964 viron kielellä, hämmentäen tällä omapäisyydellä virallisen isäntäväen. Kekkonen vieraili myös Otepäässä, mihin hänelle oli tehty hiihtolatu. Ladulla Kekkonen näytti hiihtotaitonsa, ja ne sen aikaisten lehtitietojen perusteella todettiin niin hyväksi että osa turvamiehistäkin putosi jo alkumetreillä kyydistä keräilemään kaatuessaan pudottamiaan tavaroita ladunvarrelta. Hiihtolenkin jälkeen seurue saunoi tuossa saunassa. Epäilemättä Urkki myös näytti lölymiehen taitonsa. Tuolla Otepään matkalla Vladimirille myös selvisi mitä tarkoitetaan hitsaajalla. Tämä kun oli vieras asia Tartossa vielä tuolloin. Koululle hankittiin mig-hitsauslaitteet vasta tämän jälkeen. Nimittäin viiden hengen kuormassa auton pakoputki vaurioitui Otepään töyssyissä ja hitsauslaitteilla korjaus olisi äkkiä hoidettu.

Otepään rata

Ensimmäinen ryhmä saapui motivoituneena

Harjoittelijoiden ensimmäinen ryhmä saapui Georg Otsilla Suomeen 17.10.1989. Olimme vastassa heitä Olympia terminaalissa. Olin ymmärtänyt, että vain yksi oppilas oli aiemmin käynyt ulkomailla. Siksi olikin mieleenpainuvaa nähdä nuorten miesten ilmeet kun he astuivat ulos terminaalista pimeään iltaan. Joka puolella oli katu-, mainos- ja muita valoja. Tätä ihmeteltiin myös matkalla Lahteen. Samoin vilkas liikenne ja vaikkapa Mäntsälässä olevan Tuuliruusun tarjoilu näytti poikia hämmäntävän. Ensimmäisen ryhmän pojat olivat motivoituneita ja ottivat harjoittelun vakavasti. Toki valmistuksesta tuli palautetta, että matkaa on ammattimieheksi. Suurimmat vaikeudet, kuten arvata saattoi, johtuivat kieli ongelmista. Myös ihan konepajatoiminnan perusasioissa oli virolaisen peruskoulutuksen ja suomalaisen konepajatoiminnan välillä eroja, joita kurssikeskuksen alkuperähdetykskään ei pystynyt poistamaan. Mutta eihän suomalaiset koululaisetkaan ole heti koulun jälkeen valmiita ammattimiehiä. Kutsekeskkoolin pojilla oli kuitenkin motivaatio ja oppimishalu kohdallaan, mitä ei valitettavasti kaikkien suomalaisten nuorten kohdalla tuohon aikaan voinut sanoa. Näiden kokemusten perusteella päätettiin jatkaa yhteistyötä.

Suomipoikaa koulutettiin Virussa

Harjoittelusopimuksen jatkamista varten matkustin Viroon. Yövyin Virussa. En ollut vaihtanut ennakolta ruplia, eivätkä rahanvaihtopisteet olleet auki. Häpeä tunnustaa, mutta päätin tehdä rikoksen ja vaihtaa kahvirahat jopparilta. Ei tarvinnut kuin astua hotellin ovesta kadulle, niin paikallinen ”bisnesmies” oli välittömästi tekemässä tarjousta erilaisista ”tuotteistaan”. Kun selvisi, että hänen tuotepaletistaan tarvitsen vain ruplia, päästiin itse asiaan. Kun rahan vaihtoa tehtiin, ja aloin tarkistamaan saamaani ruplanippua, joppari nappasi kädestäni vaihtorahan ja sanoi taikasanan ”miliisi”, minä survaisin säikähtäneenä rikoksen todisteena olevan ruplanipun taskuun. No miliisiä ei tietenkään näkynyt, mutta ei enää joppariakaan. Myöhemmin suoritettu tarkistuslaskenta osoitti, että rikos ei kannata. Paksussa paperinipussa oli juuri ja juuri kahviraha, loput olivat paperin paloja. Eli sain opetuksen, sillä minulle kävi juuri niin kuin tässä liiketoiminnassa varoitellaan käyvän. Samana iltana myöhemmin kyllä säikäytin saman bisnesmiehen, kun hän tuli uudelleen tarjoamaan palveluksiaan. Nopeasti kaveri hävisi Viru hotellin valoista pimeään Tallinnan yöhön. Mutta ei siitä nyt enempää. Sen

sijaan mielestäni kuuluu kertoa, että samana iltana myöhemmin liikkuessani Viru hotellissa tuntui, että aina kun meni hissiin tai asuinkerrokseen lähitienoolla päivysti pari vaitonaista kaveria, aivan kuin tarkkaillen kulkijaa. Tämä tuli mieleen myöhemmin lukiessani lehdistä, että sinä yönä Viru Hotellista kaapattiin pari ihmistä ja he löytyivät myöhemmin ryöstettyinä ja hengettöminä muistaakseni joltain kaatopaikalta. Voisiko pelastukseni olla siinä, että ruplia ei ollut kuin kahviin. Eli jospa jän rahan vaihdossa sittenkin voitolle ja olen siten jopparille kiitoksen velkaa.

Tarttoon toisen kerran ja Tuhalan noidat

Aamulla illan seikkailujen jälkeen Virusta minut nouti Vladimirin tytär Evelin. Evelin vei minut isovanhempiensa Albert ja Armilda Sokmanin kotiin Mustaanmäkeen, mistä Vladimir minut sitten haki aikanaan ja ajoimme tuttua tietä Tarttoon. Tällä kertaa majoituin Vladimirin ja hänen vaimonsa Tiinan kotiin. Tiina toimi tuolloin urheiluseura Tarton Kalevin liikuntaohjaajana.

Sopimusta jatkettiin, eikä sillä matkalla muuta mainittavaa kuin, että poikkesimme katsastamassa Tuhalan karsti alueen kiehuvaa kaivoa. Kyseessä on joitain kymmeniä kilometrejä Tallinnasta Tarton suuntaan sijaitsevassa Tuhalan kylässä oleva luonnonilmiö. Kalkkikivestä muodostuneeseen maaperään on syöpinnyt maanalainen joki. Jokeen syntyy painetta. Paineen noustessa tietyn suuruiseksi vesi alkaa ”kiehumaan” ja pursuamaan maanpinnalle. Luonnonilmiö esiintyy epäsäännöllisesti ja epäsäännöllisen ajan.

Tuhalan noitakaivo

En tuolloin alkutalvesta 1989 lumihangessa seisoeessani ja paikkaa ihmetellessäni tiennyt, että kyseessä on ainutlaatuinen luonnonilmiö Euroopassa ja, että tämä Tuhalan noitakaivoksi nimetty paikka

julistettaisiin 23 vuotta myöhemmin virallisesti Viron ihmeeksi ja varsinkaan en tiennyt sitä, että tuolloin Viro olisi jo juhlinut uuden itsenäistymisensä 20 -vuotis päivää. Enpä usko, että tätä tiesi kukaan muukaan, tai jos tiesi hänet pitäisi julistaa paljon laajempien piirien kuin vain Tuhalan noidaksi.

Suomalaista liikennevalvontaa

Vladimir kävi useita kertoja Suomessa katsomassa oppilaitaan tehtaalla ja sopimassa asioista. Joitain kertoja näillä matkoilla hän vieraili myös kotonani. Vierailulla kävi myös koulun oppikirja vastaava tutustumassa tšekäläiseen opetusmateriaaliin. Useimmiten kotiin lähtiessä Ladan jousitus oli kovilla. Auto oli ahdettu täyteen milloin mitäkin pääasiassa koululle vietävää tavaraa. Yhden matkan jälkeen Vladimir soitti Tartosta ja kertoi saaneensa Helsingissä Koskelantiellä sakon ylinopeudesta. Mitä tehdä, sillä tuohon aikaan, silloisella vaihtokurssilla sakko 100 markkaa oli Virossa iso raha. Lisäksi hän oli sitä mieltä, että hän ajoi liikennevirran mukana ja hänet otettiin kiinni vain siksi, että oli Neuvostoliiton rekistereissä oleva auto ja vielä merkiltään Lada. Mikä neuvoksi? Ensin sanoin, että unohda juttu, ei sakkoa tulla Tartosta perimään. Mutta sitten iski pelko siitä, että Vladimirin Suomeen pääsy vaarantuu, jos sakon jättää maksamatta. Niinpä pyysin häntä lähettämään sakkolapun minulle. Ajattelin ensin maksaa, mutta mietittyäni Vladimirin kertomusta siitä, että vain hänet jonosta noukittiin, ajattelin, että menen oikeuteen ja hoidan asian. Tuohon aikaanhan tilanne varsinkin itärajan pinnassa itäturistien kohdalla oli sellainen, että kauppiaat nähdessään itänaapurin rekisterissä olevan auton toivoivat, että autosta kauppaan tulisi kerralla mieluummin yksi kuin useampia asiakkaita. Ajattelin, että olisiko tässä kyse samanlaisesta rekisteri kammosta. Varmuuteni lopputuloksesta hieman kyllä järkkyy kun kohtasin raastuvan aulassa yrityksemme entisen lakimiehen. Nimittäin kerrottuani millä asialla liikuin, hän oli kovin epäileväinen onnistumiseni suhteen. Niin kuitenkin kävi, että oikeus oli samaa mieltä kanssani siitä, että Koskelantien iltapäivä-ruuhkassa on todella vaikeaa yksin ajaa ylinopeutta ja poisti sakon. Asiasta voi toki olla montaa mieltä, sillä varmaan monen mielestä henkilöstöpäällikkö olisi voinut työpäivän toisinkin käyttää kuin matkustaa Helsinkiin, sillä eihän sakko suomalaisittain ollut kovin suuri. Mutta minä kiitin oikeutta hyvästä päätöksestä, ja kehuin Vladimirin kanssa uskomme Suomen oikeuslaitoksen oikeudenmukaisuuteen

vahvis-tuneen, sekä ilmoitin Vladimirille, että sakon voi unohtaa.

Harjoittelu päättyy

Aika muuttui ja kun Nastolassa oli runsaan vuoden aikana käynyt kolmisenkymmentä oppilasta, todettiin, että harjoittelijatoiminnalle ei ole enää edellytyksiä. Ilmeisesti tilanne oli muuttunut Tartossakin niin, että tämän tapainen toiminta ei enää motivoinut harjoitteluun tulijoita samoin kuin aiemmin. Mukaan alkoi tulla myös kuvioita, jotka eivät aina palvelleet nuorten miesten koulunkäyntiä ja ammatillista kehitystä. Yrityksessämme todettiin myös tämä muuttunut tilanne. Harjoittelutoimintaan mukaan lähtiessä olimme myös ajatelleet, että kenties kyvykkäistä nuorista tulee pysyvämpääkin henkilöstöä. Tällaista suuntausta ei suuremmassa määrin ollut ja tästä projektista ainoaksi maahanmuuttajaksi yrityksessämme jäi Kutsekeskkoolin metallipuolen Inkerin Suomalainen opettaja, joka muutti Suomeen perheensä kanssa ja tuli tehtaallemme sorvaajaksi. Näin ollen toimintaa ei katsottu enää tarkoituksenmukaiseksi jatkaa, joten toiminta päätettiin lopettaa.

Kuvat ja teksti

Seppo Ruuskanen

*Pauli Ruuskasen ja Anna Ylösen sukuhaara
sukutaulussa 1052 (ensi painos)
ja taulussa 1094 (II painos)*

Seuraavassa Ondruskassa on jutun toinen osa, jossa kerron joutumisestani Viron uuden itsenäistymisen todistajaksi.

Sukuseuran hallituksen yhteystiedot

Puheenjohtaja, sukututkija

Markku Ruuskanen

Vaaratie 4, 05200 Rajamäki
Email: [markkuj.ruuskanen\(at\)kolumbus.fi](mailto:markkuj.ruuskanen(at)kolumbus.fi)
p. 050-5729534

Varapuheenjohtaja

Outi Rytönen

Kirkkosaarentie 313, 72400 Pielavesi
Email: [outirytkonen\(at\)suomi24.fi](mailto:outirytkonen(at)suomi24.fi)
p. 040 8455363

Sihteeri

Marjatta Vesterinen

Lillukkakuja 8, 90460 Oulunsalo
Email: [vesterinen.marjatta\(at\)gmail.com](mailto:vesterinen.marjatta(at)gmail.com)
p. 040 5652423

Jäsenasiat, osoitteenmuutokset

Veli-Pekka Ruuskanen
Korppaanmäentie 16 B 17, 00300 Helsinki
Email: [vpruuskanen\(at\)outlook.com](mailto:vpruuskanen(at)outlook.com)
p. 050 3111 377

Kotisivujen ja facebook-sivujen ylläpito

Juha-Pekka Ruuskanen
Punatulkunkuja 16 b, 03100 Nummela
Email: [juha-pekka.ruuskanen\(at\)hotmail.fi](mailto:juha-pekka.ruuskanen(at)hotmail.fi)
p. 040 7564559

Seppo Ruuskanen,

Hoilonkatu 6, 18150 Heinola
Email: [seppo.ruuskanen\(at\)phnet.fi](mailto:seppo.ruuskanen(at)phnet.fi)
p. 0400- 770323

Reino Ruuskanen,

Kuuselankatu 31, 04400 Järvenpää
Email: [reino.ruuskanen\(at\)luukku.com](mailto:reino.ruuskanen(at)luukku.com)
p. 041-4601088

Annukka Ruuskanen

Valhallankatu 6 A 2, 00250 Helsinki
Email: [annukka.ruuskanen\(at\)tnl.fi](mailto:annukka.ruuskanen(at)tnl.fi)
p. 050-5403802

Jorma Ruuska

Kylväjätie 2 B 8, 33340 Tampere
Email: [jore1958\(at\)gmail.com](mailto:jore1958(at)gmail.com)
p. 040-5418754